

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ekologiczne warunki życia człowieka - wykład, PG_00193926						
Kierunek studiów	Geografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Barbara Korwel Lejkowska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	10		1.0		14.0	25
Cel przedmiotu	<p>1 - poznanie cech jakości środowiska w kontekście ich oddziaływania na ludzi i inne organizmy</p> <p>2 - poznanie prawnych parametrów jakości środowiska odnoszących się do warunków życia człowieka</p> <p>3 - poznanie źródeł danych sozologicznych oraz wybranych metod analizy i diagnozy warunków sozologicznych</p> <p>4 - poznanie przestrzennej i czasowej zmienności warunków sozologicznych w Polsce i Europie</p> <p>5 - poznanie wybranych metod kształtowania i ochrony poprawnych warunków życia człowieka</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GEOGRL3-W06] w stopniu zaawansowanym metody pozyskiwania, przetwarzania i opracowywania danych o środowisku geograficznym, oraz metody ich analizy i interpretacji	klasyfikuje, wylicza i opisuje uwarunkowania przyrodnicze i prawne kształtowania odpowiednich warunków życia człowieka z punktu widzenia problemów zagospodarowania przestrzennego, w tym także dla planowania przestrzennego. Potrafi wymienić i omówić związki między osiągnięciami nauk geograficznych a możliwościami ich wykorzystania w ochronie i kształtowaniu odpowiedniej jakości przestrzeni życiowej człowieka z uwzględnieniem koncepcji zrównoważonego rozwoju	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-W05] zna interakcje zachodzące pomiędzy środowiskiem naturalnym i antropogenicznym w różnych skalach przestrzenno-czasowych ze szczególnym uwzględnieniem procesów i zjawisk zachodzących w obszarze Pobrzeży i Pojezierzy Południowobałtyckich i uwarunkowania tych interakcji	charakteryzuje i potrafi przedstawić warunki życia człowieka w powiązaniu z podstawową wiedzą o środowisku geograficznym Ziemi, rozumianym jako jednolity system wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie komponentów, oraz wylicza i charakteryzuje podstawowe interakcje pomiędzy środowiskiem przyrodniczym a antropogenicznym w kontekście wpływu na ekologiczne warunki życia	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-W03] w stopniu zaawansowanym zróżnicowanie świata pod względem społecznym, ekonomicznym i politycznym, a także charakterystyki społeczne, ekonomiczne i polityczne państw i regionów, szczególnie Polski północnej i województwa pomorskiego, rozumie przemiany społeczno-gospodarcze, zachodzące we współczesnym świecie	potrafi wymienić i omówić znaczenie zmienności warunków środowiska i rozmieszczenia zjawisk na powierzchni Ziemi wpływających na warunki życia człowieka	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GEOGRL3-U05] stosować język naukowy i wypowiadać się oraz dyskutować na tematy dotyczące zagadnień geograficznych w języku polskim i języku obcym	analizuje, identyfikuje, charakteryzuje i opisuje podstawowe procesy i zjawiska przyrodnicze oraz społeczno-ekonomiczne kształtujące warunki życia człowieka	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> określenie ekologicznych warunków życia człowieka - definicje i nawiązanie do ogólnie przyjętych kryteriów ich określania; akty prawa i normy jakości środowiska dotyczące warunków życia i aktywności człowieka; źródła danych sozologicznych; przestrzenna i czasowa zmienność warunków sozologicznych w Polsce; metody analizy i diagnozy warunków środowiskowych dla potrzeb pobytu człowieka, kształtowanie i ochrona warunków życia człowieka - jako element rozwoju zrównoważonego; 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> Alloway B.J., Ayres D.C. C., 1999, Chemiczne podstawy zanieczyszczenia środowiska, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa (rozdz. 1,2 Wstęp, Przenoszenie i zachowanie się substancji szkodliwych) Andrzejewski R., 1980, Ekofizjografia i ekologiczne kształtowanie środowiska biotycznego na obszarach zurbanizowanych, Człowiek i Środowisko, t. 4, nr 4 Cieszewska A., 2019, Green belts. Zielone pierścienie wielkich miast, Warszawa, Wyd. Akademickie SEDNO, s.296 Dobrzańska B., Dobrzański G., Kielczewski D. D., 2008, Ochrona środowiska przyrodniczego, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa (część II Problemy środowiskowe Sim D., 2020, Miasto życzliwe, Wyd. Wysoki Zamek Wąsowski J., Bogdanowicz A., 2020, Mikroplastiki w środowisku wodnym, Wyd. PWN, Warszawa Wolański N., 2006, Ekologia człowieka t.I i II 	

	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Environmental statement 2023, EEA Report 10/2024, European Environment Agency, Kopenhaga • Kistowski M., 2012, Atlas sozologiczny gmin Polski 2000-2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk • Kistowski M., Rekowska M., Stefaniak B., 1996, Metoda oceny wpływu antropopresji na środowisko przyrodnicze stref podmiejskich w krajobrazie młodoglacjalnym (na przykładzie Elku), Przegląd Naukowy Wydz. Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW, z. 10, Warszawa, s. 13-24. • Kistowski M., 1995, Analiza przyczynowo-skutkowych łańcuch antropopresji jako podstawa racjonalnej gospodarki w środowisku przyrodniczym [w:] Rusczycka-Mizera M. (red.) Studia krajobrazowe jako podstawa racjonalnej gospodarki przestrzennej, Uniwersytet Wrocławski, PAEK, Wrocław s. 23-39 • Krzymowska-Kostrowicka A., 1997, Geoekologia turystyki i wypoczynku, PWN, Warszawa. • Kudelska D., Cydzik D., Soszka H., 1983, System oceny jakości jezior. Instytut Kształtowania Środowiska; Warszawa • Kudelska D., Cydzik D., Soszka H., 1992, Wytyczne monitoringu podstawowego jezior, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa. • Markiewicz M.T., 2004, Podstawy modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym, Wyd. OWPW. • Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, 2015, Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
	Adresy eZasobów	<p>Uzupełniające</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/homepage.html - baza aktów prawnych EU</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/search.xsp - baza aktów prawnych</p> <p>https://stat.gov.pl/publikacje/publikacje-a-z/szukaj.html?letter=P&page=4 - publikacje GUS</p> <p>https://www.gov.pl/web/gios - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</p>
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ul style="list-style-type: none"> • Przykłady wpływu środowiska na warunki życia człowieka • Przykłady cech jakości środowiska • Przykłady substancji szkodliwych dla zdrowia • Opisanie koncepcji/modeli sprzyjających podnoszeniu jakości życia w mieście 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.